

ZARZĄDZENIE NR 39
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE
z dnia 3. lipca 2022 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krutynia”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 2 lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Krutynia”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Wydzielanie się świerków, sosen oraz dębów w rezerwacie spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów (dotyczy: kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka, ściigi i opiętka dwupłamkowego), które w konsekwencji mogą doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew	Ograniczanie rozwoju kambiofagów poprzez ścięcie i usunięcie z terenu rezerwatu: 1) świerków, sosen, dębów zasiedlonych, stanowiących źródło rozprzestrzeniania się kambiofagów <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie;</u> 2) świerków i sosen nie zasiedlonych, ale jedynie w przypadku wystąpienia wiatrołomów/śniegołomów (nie dotyczy pojedynczych drzew w rozproszeniu a szkody o znacznych rozmiarach), których nie usunięcie przyczyniłoby się do powstania ognisk gradacyjnych, z możliwością zagospodarowania świerków/sosen <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u>
2.	Uszkodzenie drzewostanów przez foliofagi i kambiofagi skutkujące ich osłabieniem	Utrzymanie gatunków ptaków owadożernych wpływających na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów. Prognozowanie (monitoring) występowania foliofagów i kambiofagów poprzez wywieszanie pułapek feromonowych w miejscach, gdzie stwierdzono wzmożone wydzielanie świerka i sosny, spowodowane wzmożonym żerowaniem owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów z udziałem ww. gatunków drzew zgodnie z wytycznymi Zespołu Ochrony Lasu.
3.	Potencjalne zagrożenie wystąpienia pożaru lasu, utrudniony dostęp do drzewostanów w czasie wystąpienia pożaru, zagrożenie dla bezpieczeństwa osób poruszających się po drogach znajdujących się w granicach rezerwatu	Utrzymanie drożności linii oddziałowych poprzez przycinanie krzewów (głównie leszczyny) oraz podkrzesywanie konarów i gałęzi drzew znajdujących się w skrajni drogi i ograniczających jej widoczność; utrzymanie otwartego charakteru powierzchni pod liniami energetycznymi poprzez usuwanie powstałych pod nimi nalotów drzew i krzewów. Utrzymanie drożności istniejących w granicach rezerwatu dróg leśnych i szlaku kajakowego; zapewnienie bezpieczeństwa osobom poruszającym się po drogach znajdujących się w granicach rezerwatu i szlaku poprzez ścięcie drzew niebezpiecznych (dotyczy: złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) lub ich przecięcie w sytuacji zatarasowania drogi/szlaku <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego (nie dotyczy posuszu jałowego), z możliwością zagospodarowania po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie</u>

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
		Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych w celu sprawniejszego dojazdu wozów strażackich do drzewostanów objętych pożarem.
4.	Sukcesja roślinności drzewiastej i krzewiastej na otwartych ekosystemach (łąkach śródleśnych, pastwiskach i gruntów rolnych) powodująca zanik ekosystemów o takim charakterze.	<p>Wykaszenie śródleśnych łąk i pastwisk w celu niedopuszczenia do zaniku otwartych ekosystemów.</p> <p>Wycinanie nalotów gatunków drzewiastych ze śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych.</p> <p>Utrzymanie właściwej struktury terenów otwartych przeznaczonych do wykaszania poprzez wyrównywanie powierzchni zbuchtowanych przez dziki, z wykorzystaniem zabiegów agrotechnicznych (bronowanie i wałowanie).</p>
5.	Nieumyślna ingerencja w przyrodę rezerwatu, przekraczanie granic rezerwatu przez osoby do tego nieuprawnione	<p>Dochodzenie rannej zwierzyny łownej przez 1-2 myśliwych z wykorzystaniem 1-2 psów prowadzonych na otoku z możliwością jej dostrzelenia po znalezieniu.</p> <p><u>Dostrzelenie rannej zwierzyny może się odbyć dopiero po uzyskaniu telefonicznej zgody udzielonej dochodzącym przez Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie. Po dojściu zwierzyny i jej odnalezieniu/dostrzeleniu należy złożyć do RDOŚ w Olsztynie pisemną informację na temat miejsca odnalezienia/dostrzelenia zwierzyny oraz gatunku odnalezionego / dostrzelonego zwierzęcia.</u></p>

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	<p>1) Usuwanie drzew ewidentnie zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka, ścigi i opiętka dwuplamkowego (z możliwością zagospodarowania drewna) <u>po uzyskaniu mailowej akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.</u></p> <p>W celu uzyskania stanowiska tutejszego organu należy wysłać na adres: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl wiadomość mailową, w której zawrzeć należy następujące informacje:</p> <p>a) czy podjęte zostały czynności prognozujące występowanie ww. gatunków owadów w granicach rezerwatu lub w pobliżu rezerwatu, zgodnie z zasadami ochrony lasu, np. poprzez wywieszanie pułapek feromonowych, które wykazały wzmożony rozwój wymienionych gatunków owadów,</p> <p>b) liczby drzew przeznaczonych do usunięcia i ich szacunkowej masy,</p> <p>c) lokalizację drzew przeznaczonych do usunięcia (oddział, pododdział, lokalizacja GPS – w przypadku grupy drzew (więcej niż 3 szt.) jedna lokalizacja GPS ze wskazaniem liczby sztuk zasiedlonych wokół drzewa z podaną lokalizacją, a w przypadku drzew występujących pojedynczo oddzielne lokalizacja GPS dla każdego drzewa)</p> <p>2) Usuwanie świerków i sosen nie zasiedlonych, ale jedynie w przypadku wystąpienia wiatrołomów/śniegołomów (nie dotyczy pojedynczych drzew w rozproszeniu a szkody o znacznych rozmiarach), których nie usunięcie przyczyniłoby się do powstania ognisk gradacyjnych, z możliwością zagospodarowania drewna świerkowego/sosnowego <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u></p>	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	Obszar rezerwatu
2.	<p>Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych</p> <p>Wywieszanie pułapek feromonowych</p>	wg potrzeb	Obszar rezerwatu
3.	Przecinanie linii oddziałowych oraz usuwanie nalotów drzew i krzewów pod liniami energetycznymi	wg potrzeb	Obszar rezerwatu

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
	<p>Bieżące ścinanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogi, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) lub ich przecinanie w sytuacji zatarasowania drogi/szlaku kajakowego znajdującej się w granicach rezerwatu <u>z możliwością zagospodarowania drewna iglastego (dotyczy świeżych złomów i wywrotów świerkowych i sosnowych powstałych w okresie wiosenno-letnim) ze względów przeciwpożarowych, po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u></p> <p><u>Wszystkie drzewa niebezpieczne gatunków liściastych po przecięciu należy pozostawić na gruncie do naturalnego rozkładu.</u></p>	wg potrzeb	Drogi/szlak kajakowy w granicach rezerwatu przyrody
	<p>Poprawa stanu nawierzchni dróg przeciwpożarowych poprzez uzupełnianie powstałych w drodze ubytków materiałami pochodzenia naturalnego.</p> <p>Profilowanie dróg równiarką (dotyczy dróg, które ze względu na zły stan techniczny będą wymagały wykonania takiej czynności) <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u></p>	wg potrzeb	Drogi w granicach rezerwatu przyrody
4.	<p>Wykaszanie śródleśnych łąk, pastwisk i gruntów rolnych z wywiezieniem powstałej podczas prac biomasy poza rezerwat przyrody.</p> <p>Usuwanie nalotów roślinności drzewiastej (drzew, krzewów) z otwartych ekosystemów (śródleśnych łąk, pastwisk) z wywiezieniem powstałej podczas prac biomasy poza rezerwat przyrody</p>	<p>0,78 ha</p> <p>1,07 ha 0,30 ha 0,80 ha</p> <p>1,63 ha 1,11 ha 3,31 ha 2,16 ha 1,50 ha 0,96 ha 0,37 ha</p>	<p><u>Leśnictwo Mikołajki</u> 136m</p> <p><u>Leśnictwo Gąsior</u> 181m 181n 182k</p> <p><u>Leśnictwo Ukta</u> 221j 221r 224b 295d 295h 295m 296b</p>
	<p>Bronowanie i wałowanie powierzchni zbuchtowanej przez dziki w celu utrzymania rolniczego charakteru tej powierzchni, <u>po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.</u></p>	wg potrzeb	Łąki na obszarze rezerwatu
5.	<p>Dochodzenie rannej zwierzyny łownej przez 1-2 myśliwych z wykorzystaniem 1-2 psów prowadzonych na otoku z możliwością jej dostrzelenia po znalezieniu.</p> <p><u>Dostrzelenie rannej zwierzyny może się odbyć dopiero po uzyskaniu telefonicznej zgody udzielonej dochodzącym przez Regionalnego Konserwatora Przyrody w Olsztynie.</u></p>	wg potrzeb	Obszar rezerwatu

UZASADNIENIE

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krutynia” jest wykonaniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916).

Zgodnie z tym przepisem, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne dla rezerwatów przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony.

Projekt zadań ochronnych dla ww. rezerwatu sporządzony został w oparciu o stwierdzone zagrożenia oraz propozycje działań ochronnych przedstawionych przez jednostkę zarządzającą tym rezerwatem, tj. Nadleśnictwo Maskulińskie.

Projekt zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krutynia” obejmuje wykonywanie następujących czynności:

1) Usuwanie drzew zasiedlonych przez kornika drukarza, kornika ostrozębnego, przyplaszczka granatka, ściigi i opiętka dwuplamkowego (wskazane w pkt 1 załącznika nr 2 do zarządzenia)

W przedmiotowym rezerwacie nadleśnictwo odnotowuje wydzielanie się posuszu świerkowego, sosnowego i dębowego. Nie usunięcie drzew zasiedlonych przez ww. gatunki owadów może przyczynić się do ich namnażania i tym samym powstawania ognisk gradacyjnych, co w konsekwencji może przyczynić się do zamierania drzewostanów z udziałem świerka, sosny i dęba. Wobec powyższego zaplanowano usuwanie zasiedlonych świerków, sosen i dębów z terenu rezerwatu, jednakże po uzgodnieniu z RDOŚ w Olsztynie.

2) Czyszczenie i konserwacja budek lęgowych i wywieszanie pułapek feromonowych (wskazane w pkt 2 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym budek lęgowych przyczyni się do utrzymania w rezerwacie gatunków ptaków owadożernych, które wpłyną na zmniejszenie liczebności owadów mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów liściastych i iglastych w jego granicach.

Wykładanie pułapek feromonowych jest natomiast działaniem pozwalającym na wczesną diagnozę zagrożeń, mogących wpłynąć negatywnie na stan lasu i mającym na celu zachowanie trwałości lasu i zwiększenie jego naturalnej odporności na czynniki szkodotwórcze.

3) Utrzymanie linii oddziałowych i powierzchni pod liniami energetycznymi, drożności istniejących w granicach rezerwatu dróg oraz zapewnienie bezpieczeństwa dla osób korzystających z nich (wskazane w pkt 3 załącznika do zarządzenia)

Biorąc pod uwagę zagrożenie pożarowe podczas zerwania linii energetycznej za niezbędne uważa się przecinanie drzew znajdujących się pod liniami oraz usuwanie spod nich powstających nalotów drzew i krzewów.

Ze względu na zagrożenie pożarowe podczas upalnych dni lub nieuwagę ludzi przebywających w lesie, konieczne jest zapewnienie drożności dróg leśnych celem szybkiego dojazdu do ewentualnych miejsc powstania pożaru, poprzez usuwanie zalegających na drogach złomów i wywrotów. Natomiast w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób poruszających się po szlaku kajakowym rzeką Krutynią, drogach leśnych oraz szlakach wyznaczonych przez tut. organ niniejszym zarządzeniem dopuszczone zostało usuwanie drzew niebezpiecznych (złomów, wywrotów, drzew nadmiernie pochylonych nad drogę, osłabionych przez czynniki biotyczne i abiotyczne) po uzgodnieniu mailowym z RDOŚ w Olsztynie.

4) Utrzymanie otwartego charakteru łąk śródleśnych, pastwisk i gruntów rolnych (wskazane w pkt 4 załącznika nr 2 do zarządzenia)

Zaplanowane działania mają na celu zachowanie otwartego charakteru łąk, pastwisk i gruntów ornych, co poprawi warunki bytowania ptaków związanych z terenami otwartymi oraz przyczyni się do stworzenia optymalnych warunków do rozwoju gatunków roślin związanych z takimi ekosystemami.

5) Dochodzenie rannej zwierzyny postrzelonej przez myśliwych lub osoby do tego nieuprawnione 0, poza granicami rezerwatu przyrody.

Uwzględniając zapisy art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 572) zgodnie z którym „W przypadku konieczności bezzwłocznego uśmiercenia, w celu zakończenia cierpienia zwierzęcia, potrzebę jego uśmiercenia stwierdza m.in. lekarz weterynarii (...)”, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie jako sprawujący nadzór na rezerwacie przyrody „Krutynia” wskazał Regionalnego Konserwatora Przyrody jako osobę uprawnioną do podejmowania telefonicznych decyzji w przypadku wystąpienia sytuacji związanej z koniecznością skrócenia cierpienia zwierzęciu konającemu po postrzale.

Niniejszy akt prawny obowiązuje do .7 lipca 2024 r.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

Agata Moździerz

